

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Komparatiztika

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Középkori és reneszánsz világirodalom LLT2204						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Farmati Anna						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Farmati Anna						
2.4 Tanulmányi év	KB 1	1.2 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	Vizsga	2.7 A tantárgy típusa	Kö, szaktantárgy

3. Teljes becült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					17
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					17
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					18
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszám					56
3.8 A félév össz-óraszám					98
3.9 Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadóterem, könyvek, fénymásolatok, alkalmilag vetítő, laptop, hangszórók
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• szemináriumi terem, alkalmilag vetítő, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C 1. Megfelelő fogalomhasználat a világirodalom tanulmányozása során</p> <p>C1.1 Fogalmak meghatározása, a szaknyelv beazonosítása és példázása; a humán tudományok néhány interdiszciplináris elemző módszerének ismerete.</p> <p>C1.2 Az egyetemes és összehasonlító irodalom fejlődési formáinak és lényeges témáinak meghatározása és leírása.</p> <p>C4.2 Az európai irodalmak fejlődési formáinak magyarázata (korszakok, jelenségek, műfajok stb.) az irodalmi jelenség értelmezése történelmi és kulturális kontextusban. Kulcsfogalmak meghatározása az irodalom megértésében.</p> <p>Különböző szövegek és kontextusok kapcsolatba hozása, a szövegelemzés technikáival való bánásmód. Egy irodalmi szöveg különböző perspektívából történő megközelítése</p> <p>A középkori európai kultúra irodalmi jelenségeinek kritikai értékelése és értelmezése</p> <p>Szakmai projekt keretében saját szakmai nézőpont megfogalmazása az irodalmi jelenségről az irodalomkritika és az irodalomtörténet szövegeiben megfogalmazott álláspontokból kiindulva</p> <p>A középkori-reneszánszkori európai irodalom valamely témájáról szóló írott vagy szóbeli szöveg megfogalmazása gazdag szókinccsel, szintaktikai változatossággal, logikus és pontos felépítéssel</p> <p>C6 Szövegelemzések B nyelven a referencia-kultúrából származó hagyományok kontextusában</p>
Általános kompetenciák	<p>CT1 A nyelvi és irodalmi kompetenciák professzionális etika szerinti használata.</p> <p>CT2 Csapatszellem; interperszonális kommunikáció, sajátos szerepek elvállalása.</p> <p>CT3 Egyéni képzési projekt megtervezése; a képzési célok elérése tájékozódás, csapatmunka és személyes-szakmai fejlődést biztosító intézményes programokon való részvétel által</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• bevezető tájékozódás az európai irodalmak fogalmai között; általános irodalom- és mentalitástörténeti tájékozódás; a kultúra történetiségének tudatosítása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • az előadás a középkori és reneszánsz kultúra és írásbeliség európai jellegzetességeit valamint ezek mai kutatásának sajátosságait mutatja be • a szemináriumokon alapszövegek közös olvasására és a megismert megközelítési módok alkalmazására kerül sor

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető előadás: az európai középkor, Kelet és Nyugat kultúrája, a bizánci irodalom. Szerzők: Palamasz Szent Gergely, Simon új Teológus; Apokrif irodalom. Digénisz Akritasz	Problémafelvetés és a hallgatók tájékozottságának, érdeklődési irányainak felmérése. Tájékozódás a térben és időben. Szemléltetés, magyarázat, összehasonlítás	Térképek, szövegek, antológiák használata.
2. Latin nyelvű irodalom „kettős kódja” Nyugaton a korai középkorban. Elméleti irodalma hét szabad művészet, a bibliai allegorézis. Alkuin, Orléans-i Theodulf, Beda Venerabilis	Előadás. Fogalomtisztaítás, magyarázat; az előadásnak vannak interaktív mozzanatai.	Reprezentatív szövegek kiválasztása
3. Anyanyelvű irodalom: történelemkoncepciók és a történelem narratívumai: gesta, regényes gesta, hagiográfia-életrajz és királytükör (Roland-ének, Szent Grál-mondakör)	Fogalomtisztaítás, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár	A hallgatóknak ajánlatos legalább a soron következő primér anyag olvasmányélményének birtokában érkezniük az előadásra.
4. Mítoszok és allegóriák – a verses regény más változatai: Trisztán és Izolda, Rózsaregény(ek), A róka regénye	Előadás, elbeszélés. Fogalomtisztaítás, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár	
5. Trubadúrköltészet, udvari kultúra: a provanszál líra. Minnesang, Minnesänger – udvari kultúra germán területen; Walther von der Vogelweide.	Fogalomtisztaítás, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár	
6. A szláv népek első irodalmi alkotásai: történetírás, hagiográfia (bolgár, orosz és cseh szövegek): Cirill és Metód (?Konsztantin Preszlavszki): Előhang, Igor-ének, Boldog Magyar Mózes legendája, Szent Vencel legendája)	Tájékozódás, szemléltetés. Fogalomtisztaítás, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár	
7. Kolostori műveltség és irodalom (a német misztika szerzői, <i>via triplex</i>); egy kevésbé kanonikus misztikus könyv: <i>A Megnemismert Felhője</i>	Fogalomtisztaítás, magyarázat. Megfigyeltetés, megbeszélés, szövegkommentár, párhuzamok megfigyelése, következtetések.	
8. A keretes elbeszélés elhúzódo divatja: Boccaccio, Chaucer, Navarrai Margit, Mme de Gomez, Geoffroy Chaucer	Fogalomtisztaítás, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár, összehasonlítás	
9. Dante életműve mint középkori szintézis. Elméleti művei: kulcsok az <i>Isteni színjátékhoz</i>	Fogalomtisztaítás, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár	
10. Újra az antik örökségről: a humanizmus és a reneszánsz dráma az itáliai városállamokban (Machiavelli: Mandragóra)	Fogalomtisztaítás, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár, megbeszélés.	
11. Thomas More, Erasmus – és az igaz filológia tudománya, reform és „ortodoxia”	Fogalomtisztaítás, magyarázat, szemléltetés. Megfigyeltetés, szövegelemzés	
12. François Rabelais és a reneszánsz szatíra	Fogalomtisztaítás, elbeszélés, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár	
13. Kora modern eposzváltozatok: Torquato Tasso, John Milton	Előadás, elbeszélés, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár	
14. Sztoikus és platonikus hatások: a meditatív (metafizikus) költészet; John Donne; összegzés, kitekintés	Fogalomtisztaítás, magyarázat. Megfigyeltetés, szövegkommentár, megbeszélés	
<p>Kötelező könyvészet</p> <ol style="list-style-type: none"> Arnold Angenendt, <i>A kora középkor: a nyugati kereszténység 400-tól 900-ig</i>, Bp., 2008. Sz. Jónás Ilona, <i>Sokszínű középkor: természet, társadalom, kultúra a középkori Európában</i>, Bp., 2010. Ann W. Astell, <i>The Song of Songs in the Middle Ages</i>, London, 1990. Kurt Ruh, <i>A nyugati misztika története</i>, Bp., 2006. Paul Zumthor, <i>Íncercare de poetică medievală</i>, Buc., 1983. Pál József, „<i>Silány időből az örökkévalóba</i>”: <i>Az Isteni színjáték nyelvi és tipológiai szimbolizmusa</i>, Szeged, 1997. Jean Delumeau, <i>Reneszánsz</i>, Bp., 1997. Gyenis Vilmos, <i>A természet imitációja és a gyönyörködtetés: a reneszánsz elbeszélő próza néhány irodalomelméleti kérdése: François Rabelais</i>, Filológiai Közöny, 1975, 401–423. Mihail Bahtyin, <i>François Rabelais művészete, a középkor és a reneszánsz népi kultúrája</i>, Bp., 2002. <p>Ajánlott könyvészet:</p> <p><i>Omniū mediæval</i>, szerk. Jacques Le Goff, Iasi, 1999.</p> <p>Sághy Marianne, <i>Isten barátai: Szent és szentéletrajz a késő antikvitásban</i>, Bp., 2005.</p> <p>Jacques le Goff: <i>Középkori hősök és csodák, Európa</i>, Bp., 2012</p>		

Zink Stanesco: A középkori regény története az európai irodalomban, Palimpszeszt, 2000		
8.2 Szeminárium		
	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Ismerkedés, olvasmányok, követelmények megbeszélése, bevezetés a tanulmányozandó korszakok néhány sajátosságába. Rövid szövegelemzés tanári vezetéssel.	A hallgatók megismertetése a medievisztika és reneszánsz-kutatás diszciplináris sajátosságaival, problémafelvetéseivel. A szemináriumsorozat célja, hogy segítse a „nyelvtanulást”: a maitól eltérő alkotás- és gondolkodásmód, nyelv- és motívumhasználat megértését, alakítsa a róla való szakszerű beszédalképzést.	
2. Az európai népek első szövegelmélei. Nyelvek, kultúrák, műfajok.	Annak a narrációnak nyomonkövetése, ahogyan a pogányságból „hozott” kultúra „megkeresztelődik”. Arra vállalkozó hallgató vitaindítót tart és megszervezi a csoport munkáját (feladatlapok).	
3. Szent Ágoston, <i>Vallomások</i> . Egy megtéréstörténet kulturális és eszmetörténeti hátterei	Annak a narrációnak nyomonkövetése, ahogyan az antik hagyományokon sajátosan keresztény értékrendű irodalom alakul. Arra vállalkozó hallgató vitaindítót tart és megszervezi a csoport munkáját (feladatlapok).	
4. Szerelem és poézis a trubadúroknál – verselemző szeminárium	(A szövegeket és értelmezési szempontokat a csoporttal közösen választjuk ki)	
5. Shakespeare szonettjei – verselemző szeminárium vagy egy választott dráma elemzése	(A szövegeket és értelmezési szempontokat a csoporttal közösen választjuk ki)	
6. Létértelmezés és politikai allegória: Milton, <i>Az elveszett paradicsom</i>	Kiselőadás, szövegértelmezés, vita	
7. Montaigne és az esszé. A szemlélődő szkeptikus filozófiája és sajátos műfaja	Tematikus szövegek kiválogatása Szövegmagyarázatok, elemzések Párhuzamok: Descartes és Montaigne szövegeinek összevetése.	
Kötelező könyvészet Peter Brown, <i>Az európai kereszténység kialakulása: 200–1000</i> , Bp., 1999. Peter Brown, <i>Szent Ágoston élete</i> , Bp., 2003. Szabics Imre, <i>A trubadúrok költészete</i> , Bp., 1995. Szabics Imre, <i>Platonizmus és trubadúrköltészet = Hommages à Kulin Katalin</i> , szerk. Halász Katalin, Bp., 1997, 248–262. É. Kiss Katalin, <i>Shakespeare szonettjei Magyarországon</i> , Bp., 1975. John C. Ulreich, Jr, <i>A Paradise within: the Fortunate Fall in Paradise Lost</i> , <i>Journal on the History of Ideas</i> , 1971, 351–366. (http://www.brysons.net/teaching/csun/ulreich.pdf (2012. 11. 17.))		

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy tartalma megfelel az ELTE, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Debreceni Egyetem Bölcsészkarán BA képzésen világirodalom diszciplína vonatkozó tematikájának. Ez az előadássorozat nagyobb hangsúlyt fektet a szóbakerülő irodalomtörténeti jelenségek mentalitástörténeti háttérének tanulmányozására.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jártasság a témában és a szakirodalomban	Írásbeli vizsga	66%
	A megadott vizsgafeladatra koncentráció Az írásbeli vizsgadolgozat szövegszervezése		
10.5 Szeminárium	(1.) A vitaindító, a beszélgetés moderálásának és a szemináriumi tematika kifejtésének értékelése, (2.) egyénileg elkészített szövegelemző dolgozat. A témaválasztás lehetőleg a hallgató saját ötlete alapján történjék, de a kidolgozás előtt egyeztetni kell a szemináriumvezetővel.	A kiválasztott szöveg értelmezésének relevanciája, problémaérzékenység, eredetiség, pontos és érthető fogalmazásmód, adekvát fogalomhasználat, a dolgozat strukturáltsága, szakszerű idézés és hivatkozás, helyesírás. Ezekon kívül a végső szemináriumi jegybe nagymértékben beleszámít a	34 %

		<i>felkészültség, az aktív részvétel, az önálló véleményformálás és érvelésmód.</i>	
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none"> • A kötelező szakirodalom elolvasása; Tíz primér szövegről készült jegyzet bemutatása • Jelenlét a szemináriumon (1 hiányzás megengedett) • a félév során egyszer szemináriumi vitaindítót tartani • 7-8 oldalas dolgozat megírása • Vizsgatétel az előadás anyagából 			

Data completării
25 04 2019

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar/
laborator/ proiect

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....